

Azərbaycanın gəncləri, gənc nəslə, milli ordusu, bu orduda xidmət edən gənclər ölkəmizin bu günü və gələcəyi haqqında daim düşünməlidirlər, xalqımıza, Vətənimizə, millətimizə sədaqətlə xidmət etməlidirlər. Mən əminəm ki, belə də olacaqdır.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYIİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 4 fevral 2017-ci il № 9 (2126) Qiyməti 25 qəpik

Ali Baş Komandan İlham ƏLİYEV:

Azərbaycanın bir qarış torpağı belə işğal altında qalmayacaq

Dövlət başçısının Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə
bağlı sərəncamı işgalçılara növbəti xəbərdarlıqdır

"Artıq Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpasına da başlanılıb. Biz vətəndaşlarımızı işğaldan azad edilmiş kəndlərə qaytarırıq. Kənd sakinləri bunu böyük məmənuniyyətlə qarşılayırlar. Sakinlər böyük səbir-sizliklə Cocuq Mərcanlıya gəvitmağı gözləyirlər. Biz qısa müddətdə bu kəndi yenidən quracaqıq. Bunu böyük tarixi əhəmiyyəti var. Biz insanları doğma torpaqlarına qaytaracaqıq".

Bu sözləri Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev yanvarın 30-da "Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunmuş konfransda söyləyib. Dövlət başçısı bildirib ki, bu yaşayış məntəqəsinin infrastrukturunun bərpədiləsi məqsədile ilkin olaraq 4 milyon manat vəsait ayrılib və kəndde yaşayış evləri, bəzi sosial obyektlər tikiləcəkdir.

Bildiyimiz kimi, aprel zəfəri-nə kimi bu kənddə yaşayış mümkün deyildi, çünkü yaxınlıqdakı yüksəklikdə yerleşən erməni silahlı bölmələri daim ərazini atəşə məruz qoyurdular. Amma ötən ilin aprel döyüşlərində Azərbaycan Ordusunun cəbhə xəttində yerləşən qüvvələri tərəfindən aparılan uğurlu hərbi əməliyyatlar nəticəsində bu yüksəklik də düşmən tapdağından azad edildi. Hazırda həmin mövqelər ordumuzun tam nəzarətinədir və hərbi qulluqçularımız döyük növbətliyində ayıq-sayıq dayanıblar.

Uşaq yaşlarında evimizde rastlaşduğum bir hadisə məni yaman kövrəltmişdi. Rəhmətlik anam dəhlizin tavanını təmizləyəndə bilmədən qaranquşun yuvasını dağlımışdı. Onda Novruz bayramına az qalırdı, baharın elçiləri olan bu quşlar Vətənimizə köç etmişdilər. Həmin günün axşamı qaranquş yuvasında gecələyə bilmədi, bu hadisə məni ya-

man təsirləndirmişdi. O vaxtdan bəri yurdu dağilan insanları həmin qaranquşa bənzədirəm və dərin təəssüfle düşüñürəm ki, gör, həmin adamlar nələr çəkirələr. Axı onların illərle qurub yaratdıqları dağıdılıb, viran qalıb. Bəli, havadarlarının dəstəyi ilə Ermənistən ötən əsrin sonlarında heyata keçirdiyi işğalçılıq siyasetinin nəticəsi olaraq nə qədər gü-

nahsız soydaşımız doğma ev-eşiklərindən didərgin salınıb. Amma beynəlxalq güclərin illərdən bəri işğala göz yumması adəmi ləp təccübəldərdir. Görəsən, insan hüquqlarından, haqq-ədalətdən, sülhsevərlikdən bəhs edən super dövlətlərin rəsmiləri niyə işğalçı Ermənistana təsir etmirlər?

(Ardı 3-cü səhifədə)

Başlıca vəzifə döyük hazırlığını yüksəltməkdir

3-cü səhifədə

Qarlı dağların qüdrətli keşikçiləri

4-cü səhifədə

Gəncliyimiz gələcəyimizdir

5-ci səhifədə

İdeoloji cəbhədə də üstünlük bizimdir

7-ci səhifədə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, ordunun döyüş hazırlığının yüksəldilməsi və hərbi qulluqçuların sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə həyata keçirilən kompleks tədbirlər davam etdirilir.

Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanının Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasda ordunun keçən ilin aprel ayında keçirdiyi eks-həmlə əməliyyatına və ümumilikdə fəaliyyətinə yüksək qiymət verməsi şəxsi heyəti yeni uğurlara sövgə edir.

Dövlət başçısının ordumu-zun nailiyyətləri haqqında söylədiyi xoş sözər və göstərdiyi yüksək diqqətin nəticəsində şəxsi heyətin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığı-nın daha da yüksəldilməsi, hərbi qulluqçuların sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması və maddi-texniki ba-

Cəbhəboyu zonada yeni hərbi şəhərciyin açılışı olub

Fevralın 1-də Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti cəbhəboyu zo-

əsgər yataqxanaları, yemekxana, tibb məntəqəsi, klub, hamam-camaşırxana, qazanxana kompleksi, sira meydanı və digər obyektlərə tanış olublar.

Bildirilib ki, tikintisi 2014-cü ilin iyun ayında başlanan hərbi şəhərcik 35 hektar ərazidə yerləşir. Hərbi hissənin qərargah binası müasir səviyyədə inşa edilib. Burada hərbi hissə növbətçi, istirahət, qonaq və digər xidməti otaqlar var.

Şəxsi heyətin uzunmüddətli yerləşməsi məqsədilə yataq, məşət və xidməti sahələrdən ibarət 9 əsgər yataqxanası tikilib. Burada ideoloji otaq, dəftərxana və digər inzibati otaqlar yaradılıb.

Ailəli və subay hərbi qulluqçular üçün təmirli və kommunikasiya xətləri çəkilmiş iki və üçotaqlı mənzillərdən ibarət 5 yaşayış binası inşa edilib. Mənzillər yumşaq və bərk mebellər, zəruri inventar və

televizorla təmin olunub.

Hərbi qulluqçulara ixtisaslı tibbi yardımın göstərilmesi üçün müasir avadanlıqla təchiz edilmiş 30 çarpayılıq tibb məntəqəsi de tikilib.

Şəxsi heyətin dolğun qidalanması üçün mətbəx və təsərrüfat otaqları, eləcə də ər-

zaq və eşya anbarları olan geniş yeməkxana da istismara verilib. Yeməkxana kompleksində çörək və şirniyyat məmulatlarının bişirilməsi se-xi də fəaliyyət göstərir.

Hərbi hissədə qarovalı xidmətinin təşkili və aparılması məqsədilə qarovalı evi də inşa edilib.

Şəhərcikdə müasir avadanlığın quraşdırıldığı hamam-camaşırxana və qazanxana kompleksi fəaliyyət göstərir. Burada bir buxar qazanxanası, iki transformator yarılmastansiyası da istifadəyə verilib. Ərazidə hər birinin həcmi 500 kubmetr olan 2 su anbarları da yaradılıb.

Bundan başqa hərbi hissənin ərazisində 600 yerlik klub və idman şəhərciyi də istifadəyə verilib.

Hərbi şəhərcikdəki şəraitlə tanışlıqdan sonra Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəxsi heyətlə birlikdə nahar edib.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti,
fotolar
Natiq İSAYEVİNDİR

zanın möhkəmləndirilməsi istiqamətində görülən işlər hərbi qulluqçular tərəfindən rəğ-bətlə qarşılanır.

nada inşa edilmiş daha bir yeni hərbi şəhərciyin açılışında iştirak edərək qərargah,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov müdafiənin ön xəttində yerləşən bölmələrdə olub və üzəüz düşmən mövqelərini müşahidə edib.

Müdafiə naziri ön xətdə yerləşən bölmələrin hazırlığını yoxlayıb

Ərazidəki əməliyyat şəraiti, bölmələrimizin hazırlıq vəziyyəti, qarşı tərəf barədə məruzə edildikdən sonra şəxsi heyətlə görüşən nazir hərbi qulluqçuların döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığı, onların sosial-məişət şəraiti ilə maraqlanıb.

Müdafiə naziri çay süfrəsi arxasında əsgərlərlə səmimi səhəbət edib və qayğıları ilə maraqlanıb. Sonda nazir ön xətdə xidmətdə fərqlənən bir qrup hərbi qulluqçuya təşəkkür elan edib və Ali Baş Komandanın adından mükafatlandırib.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti,
fotolar
Natiq İSAYEVİNDİR

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin aprel döyüşləri zamanı Ağdam və Tərtər bölgələrində evləri dağlışmış insanlara göstərdiyi böyük qayğının ardınca Cəbrayı rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində yaşayışın bərpa edilməsi istiqamətində atdığı qətiyyətli addım bir dəha onu deməyə əsas verir ki, dövlət başçımız her bir ölkə vətəndaşının, həmcinin qaćqın soydaşlarımızın güclü qarantidır.

Prezidentin sərəncamı xalqımızın bütün təbəqələrində olduğu kimi, Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətində də böyük inam və rəğbat doğurub. Doğma ordumuzun hərbi qulluqçuları bu hadisədən daha da ruhlanıblar və yaxşı başa düşürər ki, bə gün Azərbaycan xalqı onlara güvenir. Vətəndaşlarımız da artıq birmənali olaraq dərk edirlər ki, gün-bəgün hərbi qüdrətini artırın. Silahlı Qüvvələrimizin hünər və rəşadəti ilə digər ərazilərimiz də tezliklə işğaldan azad ediləcəkdir.

Aprel döyüşlərinin nəticələrinə qiyət verən dövlət baş-

Ali Baş Komandan İlham ƏLİYEV:

Azərbaycanın bir qarış torpağı belə işğal altında qalmayacaq

çisi cəbhə xəttində ictimaiyyətin nümayəndələri və hərbçilərimizlə görüşlərində qeyd etdi ki, aprel zəfəri şanlı tarixi qələbəmizdir və dərsliklərə salınmalıdır. Əslində, aprel döyüşləri düşmənə hərbi gücümüzü nümayiş etdirməkə yanaşı, ölkə vətəndaşlarında sabaha böyük inam doğurub. Cocuq Mərcanlının sakinləri kimi, Şuşanın, Füzulinin, Qubadlınin, bir sözə, işğal altında olan digər rayonların sakinləri də inanırlar ki, bir gün onlar da doğma torpaqlarına qayidacaqlar. Hər bir azərbaycanlı dövlətimizin qüdrəti və ordumuzun gücü ilə fəxr edir, inanır ki, Cocuq Mərcanlının bərpası böyük qayidışın başlanğıcıdır və tezliklə digər ərazilərimiz də kəndbəkənd işğaldan təmizlə-

nəçək və öz sakinlərini ağuşuna alacaq.

Heç vaxt yadımdan çıxmır, bir dəfə Ağdam bölgəsinə ezamiyyətə gedəndə magistral yolun qarşısını kəsən manə diqqətimi çəkmışdı. Hərbi hissənin zabiti demişdi ki, bu yol Ağdama, Şuşaya, Xankəndiyə aparan yoldur. Adını, soyadını unutduğum hərbçi bu sözü deyəndə dərindən ah çəkdiyi hiss etmişdim. Tam əminəm ki, aprelin əvvəllerində əldə etdiyimiz hərbi uğurlarımız yenə də təkrar olunacaq, bə gün Lələtəpədə, Bayraqtəpədə yüksələn bayrağımız tezliklə işğaldan azad olunacaq yurd yerlərimizdə də dalğalanacaq.

Bayraq sevgisi bir ayrı sevgidir, çünki dövlətin müstəqilli-

yini, bir milletin varlığını özündə təcəssüm etdirir. Dövləti, dövlətçiliyi ilə fəxr edən hər adam üçün bayraq müraciətdədir. Bir tədbirdə, mərasimdə meydana bayraq getiriləndə qeyri-ixtiyari olaraq hamıayağa qalxır, bayrağa hörmət və ehtiramını ifadə edir. Mətbəər idman tədbirlərində dövlətlər arasında bayraqımız yüksələndə adamin sevincdən gözleri yaşarır. Lələtəpədə bayraqımız görəndə qururumdan yaranan göz yaşımi əsgərlərimizdən gizlədə bilmədim. Həmin anda yanımızda neçə gənc döyüşçünü bağırıma basıb "Silah tutan əlləriniz, nişan alan gözleriniz var olsun!" dedim.

Azərbaycan dövlətinin rəhbərliyi dəfələrlə bəyan edir ki,

münaqişənin həllində ölkəmizin ərazi bütövlüyü müzakirə hədəfi ola bilmez. Çünkü Azərbaycan azad və müstəqil dövlətdir, Dağlıq Qarabağ da onun ayrılmaz hissəsidir. Əgər qarşı tərəf beynəlxalq hüquqla tənzimlənən ərazilərimizi geri qaytarmasa, onda hərb variənti qəciilməzdir. Bir sözə, Azərbaycan dövləti münaqişəni istənilən vasitələrlə həll etməye hazırlıdır, yalnız bir şərtlə ki, doğma torpaqlarımız son qarışına kimi geri qaytarılsın. Əks halda, qüdrətli Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyəti öz sözünü deyəcəkdir. Məhz 2016-ci ilin aprelində olduğu kimi...

Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Başlıca vəzifə döyüş hazırlığını yüksəltməkdir

"N" hərbi hissəsində hər şəydən öncə böyük quruculuq işlərinin şahidi olduq. Azərbaycan rəhbərliyinin diqqəti və qayğısı ilə Silahlı Qüvvələrimizdə gedən dəyişiklikləri burada əyani surətdə gördük. Bütün bunlar qulluqçularımızı daha böyük həvəslə xidmət etməyə, Vətənimizin, dövlətçiliyimizin müdafiəsində daha inamlı dayanmağa ruhlandırır.

- Ümumiyyətlə, hərbi hissə qarşısında duran başlıca vəzifə döyüş hazırlığını durmadan artırmaq və verilen tapşırıqları yerinə yetirməyə həmisi hazır olmaqdır, - bizimlə səhəbetində zabit Oruc Abdullayev deyir. - Bunun üçün yuxarı komandanlıq tərəfindən planlaşdırılan kompleks döyüş hazırlığı tədbirləri plana uyğun şəkildə həyata keçirilir. Bölmələrin şəxsi heyəti döyüş ve mənəvi-psixoloji hazırlığını möhkəmləndirmək məqsədilə məşğələlərə celb olunur, gündüz və gecə dərslərində, taktiki telimlərdə öz ustalıqlarını təkmiləşdirir.

Məlum olduğu kimi, Silahlı Qüvvələrdə tədris ili artıq bir neçə gündür ki, başlayıb. Büttövlükde ordumuzun bütün hərbi hissələrində tədris ili "Həyəcan" signalları ilə şəxsi həyətini ilə yadda qaldı. Öncə bölmələrdə döyüş hazırlığı planına müvafiq olaraq fərdi hazırlıq məşğələlərinə start verilib, sonra isə həyət, taqim, böyük və dəha böyük strukturlar tərkibində şəxsi həyət hərbi peşə və verdişlərini möhkəmlədək, qazandığı nailiyyətləri bir qədər də artıracaq.

Qeyd etmək lazımdır ki, hərbi hissə özünəməxsus döyüş yolu keçib. Müharibə illərində düşmən havadarlarına arxalanaraq ərazilərimizə qarşı təcavüzünə genişləndirməkdəydi. Həm Qarabağda, həm də Ermənistanla sərhəd ərazilərdə döyüşlər səngimək bilmirdi.

Mürəkkəb bir dövrdə, 1992-ci il fevralın 21-də formalasdırılmış alayın bölmələri artıq iki ay sonra ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərə atılmış, Ağdam, Ağcabədi,

lüb, 24 nəfər "Azərbaycan Bayrağı" ordeni, 18 nəfər isə "İgidliyə görə" medalı ilə mükafatlandırılıb. Bu cəsur Vətən oğullarının rəşadəti indi hərbi hissənin döyüşçüləri üçün örnəkdir. O zamandan keçən dövrde Azərbaycan Ordusu döyüş hazırlığı, maddi-texniki baxımdan böyük nailiyyətlər qazanıb. Hərbi hissədə də öten müddətdə xeyli dəyişikliklər baş verib.

Zabit Möhübbət Tağıyevlə birlikdə bölmələri gəzdik, şəxsi həyətin gün ərzində fəaliy-

söhbətində zabit Tağıyev bildirdi. - Hazırda bölmələrin şəxsi heyəti döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq məşğələlərə celb edilir. Müdafiə Nəzirliyi tərəfindən müəyyən edilmiş gün rejimi qazalarına əməl edilməklə şəxsi həyət döyüş hazırlığı planında nəzərdə tutulan tədbirləri ardıcıl yerinə yetirir.

Döyüşçülərimiz indi fərdi bacarıqlarını artırmaqla məşğuldurlar. Hərbi hissənin hərbi hissənin şəxsi həyət peşə verdişlərini yüksəltməklə məşğul olur. Çöl məşğələlərində qrup rəhbərlərinin nəzarətə çavuş və əsgərlər praktik baxımdan bılık və verdişlər qazanır, öz döyüşçü peşələrinə mükəmməl yiylənməyə çalışırlar.

Hərbi hissənin nümunəvi hərbçilərindən səhəbet düşəndə mayor Möhübbət Tağıyev, kapitan Nail Daşdəmirov, baş leytenant Eşqin Tağıyev, gizlər Tapdıq Qurbanəliyev, Etilər Nəsimov, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu çavuş Şamil Məmmədov, əsgər Saməddin Xəlilov və başqalarının adları yada düşür. Bu hərbi qulluqçular öz davranışları, intizamı və xidmət prosesində qazandıqları nailiyyətlərə görə bütün şəxsi həyət nümunədirler.

Doğrudan da, hərbi hissələrimizdə hərbi kollektivin qarşısında duran əsas vəzifə döyüş hazırlığına yiyələnmək, silah və texnikadan istifadə etməyi mükəmməl öyrənmək, taktiki və ixtisas baxımdan peşə bacarığını yüksəltməkdir. "N" hərbi hissəsində bunun bir daha şahidi olduq.

Sevindirici həldir ki, bölmələrə hevalə edilmiş hərbi texnika, avtomobillər, silahlar təzə və müasirdir. Döyüş hazırlıqlı dərsləri vaxtında keçirildiyindən şəxsi həyət qarşıya qoyulan tapşırıqları yerinə yetirmeye qadırdır.

Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu",
foto müəllifindir

Xocavənd, Əskəran, Ağdərə rayonlarında hərbi eməliyyatlarda istirak etmişdi.

Hərbi hissənin döyüş yolu keşməkeşli olsa da, qurur doğuran məqamlar da yeterince dir. Qanlı döyüşlərə cəsur Azərbaycan övladları fədakarlıq göstərərək Vətənimizin en yüksək mükafatları ilə təltif edilmişdir. Onlardan on nəfər, o cümlədən hərbi hissənin şəhid olmuş komandiri Şirin Mirzəyev Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görü-

yətılı tanış olduq.

Zabit Tağıyev hərbi hissənin bacarıqlı, nümunəvi hərbçilərindəndir, xeyli vaxtdır ki, Silahlı Qüvvələrdə xidmət edir. Məhz nümunəvi həidmətne görə, onun şəkli hərbi hissənin şərəf lövhəsini bəzəyir.

- Bildiğiniz kimi, hər bir hərbi qulluqçunun, bölmənin mənəvi-psixoloji vəziyyəti, əslində, şəxsi həyətin qarşıya qoyulmuş döyüş tapşırığını yerinə yetirilməyə nə qədər hazır olmasına göstərir, - bizimlə

bilik və bacarığının yüksəldilməsi ilk növbədə zabitlərin peşəkarlığından asılıdır. Öz ixtisasını ürekden sevən zabitlər çalışırlar ki, tabeliyindəki döyüşçüləri taktiki, ixtisas, atəş hazırlığı baxımdan mükəmməl öyrətsinlər. Fərdi hazırlıq mərhələsində hər bir ixtisasçıının silah və texnikanın taktiki-texniki xüsusiyyətlərini ayrıca mənimseməsi komandanlığın diqqət mərkəzindədir.

Manqa hazırlığı mərhələsində isə onlar həyət şəklində

Vətəni qorudun - admind, qorunmadın - yadındı, - illərin sınağından çıxan bir deyimdi. Gecə-gündüz demədən doğma Vətənin keşivində sayıq dayanan mərd oğullarla qürur duyuruq. Bu oğullar olmasayı, söz yox ki, müstəqil məmləkətimiz də mövcud olmazdı.

Neçə illərdir yurdumuza uzanan yad əllər dincliyimizi, əmin-amanlığınıımızı əlimizdən alıb. Bədnəm gənəsumuz olan Ermənistənla təməs xətti boyu əsgərlərimiz Vətənin keşivində dayanıblar. Onlar düşmənin işgal etdiyi torpaqlarımızı azad etmək üçün döyüşə hazırlılar.

Bu günlərdə düşmənlə üzüze olan dağlıq ərazilərdə yerləşən mövqelərə gedirik. Yoluuzun, həm də enişli-yoxluşlu. Başı qarlı dağların qoyununda ürkəcən, xoş bir mənzərə var. Kəndlərdən tövbə keçirik. İxtiyarsız yol getdiyimiz avtomobildən ətrafi seyr edirik. Cəbhə bölgəsində bir-birindən yaraşlı evlər sıralanıb. 1990-ci illərin əvvəllərində bu yerlərdə qızgın döyüşlər getsə də, indi müharibənin tövərdiyi fəsadlar aradan qaldırılıb. İnsanlarda geləcəyə böyük ümidi yaranıb, kəndlilər şəxsi təsərrüfatları ilə arxayıñ məşğuldular. Çünkü düşmənle sərhəddə Vətənin mərd, qətiy-

Mayor Rüstəm Məmmədovla ön xəttə yola düşürük. Neçə illərdir burada xidmət edən zabit əraziyə yaxşı bələddir. Bizi düşməndən təhlükə gözlənilən yerlərə tanış edir. Deyir ki, yüksəklilikdə elə yerlər var, orada səngərdən kənarda hərəkət etmek mümkün deyil.

Gəldiyimiz post dağın zirvəsində yerləşir. Qarşında bir neçə təpədə isə düşmənin səngərədir. Çavuş İlham İbrahimov döyüş postunda heç bir hadisənin baş vermediyi barədə məlumat verdi. Post başçısı qarşındaki düşmən haqda yeterince məlumatlıdır. Mövqədə həmisi sayıq olduqlarını

bildirdi. İlk baxışdan qoçaq, həzircavab təsiri bağışlayan kiçik komandirlə tanış olduq. Çavuşun müddətli həqiqi hərb xidməti də cəbhə bölgəsində keçib. İndi də müddətən artıq həqiqi hərb xidmət hərbi qulluqçusu kimi Vətənin müdafiəsində dayanmaqdən qürur duyduğunu söylədi. Onun başlıca məqsədi, amali erməni işğalı altında olan torpaqlarımızı azad görməkdir. Bunun üçün istenilən an döyüşə getməyə hazır olduğunu bildirdi. Təbeliyində olan əsgərlərin döyüş hazırlığına gelince, çavuş İlbrahimov dedi:

- Komandiri olduğum manqa ile gördüğümüz əhəmiyyətli yüksəkliklə düşmənlən qorumaq başlıca vəzifəmizdir. Əsgərlərin döyüş hazırlığını artırmaq həmisi dəqiqetimizdə olan əsas məsələdir. Manqanın da yaq məntəqəsində istehkam qurğularının yararlığını təmin etmişik. Fasilesiz müşahidə təşkil olunub.

Əvvəller bir neçə dəfə düşmən postumuza soxulmağa cəhd göstərib. Lakin döyüşçülərimizin sayıqlığı sayəsində məqsədine nail ola bilməyib. Vaxtında düşməni aşkar edib geri oturda bilmışik.

Burada bizdən gecə-gündüz sayıqlı tələb olunur. Yaxşı bilirik ki, hazırlıqlı olmasaq, düşmən fürsət tapan kimi bəniyyətlərini həyata keçirəcək. Ermənilərin işğal etdikləri torpaqları geri alacaqıq. Hər an Ali Baş Komandanımızın əmri ni gözləyirik.

Postda görüşdükümüz hər

bir əsgərin üzündə qorxmazlıq, cəsəret var. Onlar düşmənən üz-üzə dayanmaqla Vətənin məğrur keşikçiləri oluqlarını əməli fealyyətləri ilə sübuta yetirirlər. Baş əsgər Siyasət İsayev Cəlilabad rayonundan hərb xidmətə çağırılıb. Bir ildən artıqdır ki, bu hərb hissədə xidmət edir. Səngər, döyüş postu onun üçün müqəddəsdir. Çünkü burada əgid oğullarımız düşmənə aman verməyiblər. O da sələflərinin yolunu layiqinə davam etdirəcəyinə söz verib.

Həmsöhbət olduğum digər əsgər Rəşad Abuzadə də qarşısındaki düşmən haqda yetərinçə məlumatla malikdir. Məqsəd və amali postda aylıq-sayıq dayanmaqla mövqelərimizə basqı etmək istəyen mənfur ermənilərin vaxtında aşkar edib məhv etməkdir. Görüşüb səhifə olunub.

bet etdiyimiz digər döyüşçülerin də hər biri ölkəmizin ayrı-ayrı bölgələrindədir. Pulemyotçu İsmayıllı Məmmədov Yevlaxdan, qumbaraatan Ramin Cabbarov Baki şəhərindən, qumbaraatan köməkçisi Azər Akqubayev Balakəndən, atıcı Xankərəm Sadıqov Cəlilabad-dan ordu sıralarına çağırılırlar. Onların başlıca məqsədi ölkəmizin ərazi bütövlüyünü tezliklə təmin etmek üçün işğalda olan yurd yerlərimizi azad etməkdir.

Uca dağlar qoyunda qışın sazağında xidmət aparmağın nə qədər çətin və məsuliyyətli olduğunu yaxşı dərk edirik. Çokdan yağan qarın donu açılmamış yenidən şaxta düşür. Müşahidə fasilesiz aparılır. Düşmən bir an belə nəzərtsiz qalmır. Döyüş növbəsindən sonra istirahət etmək üçün qazmada yaradılan səliqə-sahman könül acır. Hər şey adama xoş gəlir. Yaradılan hər cür şərait, söz yox ki, yüksək xidmətin təşkili üçündür. Mayor Rüstəm Məmmədov bütün postlarda eyni şəraitin olduğunu söylədi.

Beləcə, bir döyüş postunda cəsur oğullarımızla, onların xidmət şəraiti ilə yaxından tanış olandan sonra ayrılmak məqəmətli çatır. Hər kəse xidmətdə uğurlar arzulayıb ayırlıraq.

**Mayor Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
Coşqun CƏFƏROVUNDUR**

Müdafiə Nazirliyi ilə Respublika Hərbi Prokurorluğu arasında illik tədbirlər planı imzalanıb

Müdafiə Nazirliyi ilə Respublika Hərbi Prokurorluğu arasındakı Silahlı Qüvvələrdə hüquq qaydalarının və hərbi intizamın möhkəmləndirilməsi, cinayət hadisəlerinin qarşısının alınması sahəsində 2017-ci il üçün birgə tədbirlər planı imzalanıb. Sənədə əsasən, keçiriləcək tədbirlərin yeri, icra vaxtı, icraya məsul qurumlar və şəxslər müəyyən edilib.

İl ərzində Müdafiə Nazirliyinin tabeliyində olan idarələrdə, birlilik, birləşmə, hərbi hissə və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində təşkil ediləcək görüşlərdə vətəndaşların, hərbi qulluqçuların və onların aile üzvlərinin müraciətlərinə baxılması, eləcə də gənc əsgərlərlə fərdi tərbiyə işinin təşkili, şəxsi heyətin ümumbaşəri, milli dəyərlər, hərbi vətənpərvərlik və tarixi ənənələr ruhunda tərbiyə edilməsi, hərbi kollektivin möhkəmləndirilməsində kiçik komandirlərin rolu və bir sıra digər mövzular da mühazirələr oxunacaq.

Müxtəlif kateqoriyalardan olan hərbi qulluqçuların və ərazi hərbi prokurorlarının iştirakı ilə bir sıra mövzularda görüşlərin keçirilməsi də nəzərdə tutulub.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Düşmən təxribatı nəticəsində hərbi qulluqçumuz yaralanıb

Fevralın 1-də Ermənistən silahlı bölmələri avtomatik silahlardan və qumbaraatanlar-dan da istifadə etməklə cəbhə xəttində növbəti dəfə atəşkəs rejimini pozub.

Bölmələrimiz tərefindən təxribatın qarşısı alınarkən düşmən atəşindən Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qulluqçusu müddətən artıq həqiqi hərb xidmət hərbi qulluqçusu çavuş İsayev Rauf Məhəmməd oğlu yaralanıb.

Ona təxiresalınmaz tibbi yardım göstərilir. Hazırda vəziyyəti sabitdir, həyatına təhlükə yoxdur.

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, düşmən bu cür hərəkətlərinə qarşı lazımi cavab tədbirləri görülecekdir.

2 fevral 2017-ci il.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bölmələrinin fevralın 1-də cəbhə xəttində guya təxribat törətməsi və itki verməsi barədə erməni tərəfinin yaydığı məlumat yalandır.

Cəbhə xəttində heç bir aktiv döyüş toqquşması baş verməyib.

Erməni tərəfinin yaydığı xəbərdə adı çəkilən Elnur Hüseynzadə mütəmadi olaraq hərbi intizam pozması və xidmətə çıxmaması səbəbindən bir müddət əvvəl Silahlı Qüvvələrdən tərxis olunub və həzırda hərbi xidmətdə deyil.

Ermənistən silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

3 fevral 2017-ci il.

Erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iricəpli pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumiyyətdə 10 dəfə pozub.

Ermənistən Respublikası Noyemberyan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

İşğal altında olan Goranboy və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimiz mövqeləri atəşə tutulub.

Ön xətdən reportaj

Qarlı dağlarının qüdrətli keşikçiləri

yətli oğulları dayanıblar.

Hərbi hissənin qərargahında ilk görüşdümüz zabıt Eldəniz Nəsimov deyir ki, onların başlıca vəzifəsi düşmənlə sərhəd boyu mövqelərimizi qorumaqdı. "Bunun üçün gərəkli olan bütün imkanlardan istifadə edirik. Qarşida düşmənin mövqeləri uzanır. Yağlılara aman vermərik ki, səngərdən bir addım belə irəli keçsinlər. Dərhal layiq olduqları cavabı alacaqlar. Əvvəller bir neçə dəfə ermənilər bu istiqamətde feallaşmaq isteyiblər, lakin əgid oğullarımızın sayıqlığı nəticəsində düşmən məqsədində nail ola bilməyib." Cəsər oğulların xidmət etdikləri mövqelərə getmek məqsədini bildirəndə zabit yolların buz bağlamasına baxmayaraq etiraz etmədi.

Çavuş İsaev Cəlilabad rayonundan hərb xidmətə çağırılıb. Bir ildən artıqdır ki, bu hərb hissədə xidmət edir. Səngər, döyüş postu onun üçün müqəddəsdir. Çünkü burada əgid oğullarımız düşmənə aman verməyiblər. O da sələflərinin yolunu layiqinə davam etdirəcəyinə söz verib.

İsaev həmçinin qazmada yaradılan səliqə-sahman könül acır. Hər şey adama xoş gəlir. Yaradılan hər cür şərait, söz yox ki, yüksək xidmətin təşkili üçündür. Mayor Rüstəm Məmmədov bütün postlarda eyni şəraitin olduğunu söylədi.

Beləcə, bir döyüş postunda cəsur oğullarımızla, onların xidmət şəraiti ilə yaxından tanış olandan sonra ayrılmak məqəmətli çatır. Hər kəse xidmətdə uğurlar arzulayıb ayırlıraq.

**Mayor Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar**

Coşqun CƏFƏROVUNDUR

Gəncliyimiz gələcəyimizdir

2 Fevral Gənclər Günü Müdafiə Nazirliyinin hərbi hissə və bölmələrində qeyd edilib

Tədbirlərdə öncə ümum-milli lider Heydər Əliyevin və Vətənimizin müstə-qilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatırası bir dəqiqəlik sükütlə yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin təşkilatçılığı ilə "N" hərbi hissəsində "Gənclik ömrün baharıdır" adlı edəb-i tədbir keçirilib. Bir neçə gün önce Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin açılışında iştirak etdiyi hərbi şəhərcikdə əsl bayram ab-havası vardı.

Tədbiri əməkdar mədəniyyət işçisi polkovnik-leytenant Zöhrab İmamquliyev açıq elan etdi.

Tədbirin aparıcısı qeyd etdi ki, Ulu Öndər siyasi hakimiyyəti dövründə bütün sahələrə,

Ölkəmizdə gənclər siyasetinin uğurla həyata keçirilməsindən danışdı.

Sonra Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin hərbi qulluqçusu gizir Leyla Qəhrəmanova çıxış etdi. Bildirdi ki, gənclik illəri insan ömrünün ən gözəl çağlarıdır. "Azərbaycan gəncləri dünyanın müxtəlif ölkələrində elm, təhsil, mədəniy-

mova "İğiddir Əhməd" və başqa vətənpərvərlik mahnılarını oxudular. Ansamblın rəqs qrupunun təqdim etdiyi "Dəçəl qızlar rəqs" və "Şəur yallısı" da maraqla qarşılandı. Gizir Rafiq Qasımov isə sazda könülləri oxşadı.

* * *

"N" hərbi hissəsində de Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin təşkilatçılığı ilə tədbir keçirildi.

Tədbiri açıq elan edən polkovnik-leytenant Nəsrəddin İsgəndərov bu günün onlar üçün ikiqat sevincli olduğunu, hərbi hissənin yaranmasının 25-ci ildönümüne təsadüf etdiyini qeyd edərək bildirdi ki, 2 fevralın Gənclər Günü kimi elan olunması ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. "Məhz onun hakimiyyətə ikinci dəfə qayıdışından sonra Azərbaycanda dövlət-gənclər siyasetinin əsası qoyuldu. Həmin vaxtdan da ölkə gəncləri onun diqqət və qayğısını daim öz üzərlərində hiss etmişlər. 1996-ci il fevralın 2-də "Ulu Öndərin dəstəyi" ilə gənclərin ilk forumu keçirildi. 1997-ci ilə dən isə 2 fevral Azərbaycanda Gənclər Günü kimi qeyd olunmağa başladı. Bu, Ulu Öndərin gənciliyə göstərdiyi diqqət və qayığının bir nümunəsi idi... Ümummilli Liderimiz "Azərbaycan gəncləri sağlam düşüncəli gənclərdir, vətənpərvər gənclərdir, xalqını, millətini sevən gənclərdir", deyərək daim gənc nəslin inkişafına qayğı göstərib".

Həmçinin qeyd olundu ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Azerbaycan

gəncliyinin inkişafını diqqət mərkəzində saxlayaraq bu sahədə dahi rəhbərin siyasi kurusu layiqince həyata keçirir. Hazırda dövlətin gənclər siyasetinin uğurla həyata keçirməsi, onlara qayğı və diqqətin artırılması həyatımızın bütün sahələrində özünü göstərir. Gənclərimiz Silahlı Qüvvələrimizdə nümunəvi xidmət edərək ölkə başçıımızın etimadını doğrudurlar. Aprel döyüslərində ordumuzun qazandığı qələbəyə de Azərbaycan gəncliyi öz töhfəsini verib.

Mərkəzi Zabitlər Evinin əməkdaşı Mediye Məmmədova çıxışında bildirdi ki, hər bir ölkənin gələcəyi onun gəncliyindən asılıdır. "Bütün dövrlərde gəncliyin mənəvi və fiziki sağamlığı cəmiyyət üçün

Bu günlərdə Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında Azərbaycan gənclərinin bir qrup fəal nümayəndəsi ilə veteranların görüşü keçirilib. Tədbirdə icimaiyyətin və Silahlı Qüvvələrin nümayəndələri də iştirak ediblər.

Böyük Vetən, Qarabağ, Əfqanistan mühəribələri, Əmək və Silahlı Qüvvələr veteranları, gənclərin, ziyanlıların və media nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbiri giriş sözü ilə açan Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Celil Xəlilov bildirib ki, belə tədbirlərin keçirilməsinin əsas məqsədi gənclərin vətənpərvərlik təbiyəsine töhfə verməkdir.

Gənclərin Azərbaycanın icimai-siyasi həyatında fəal iştirakını qeyd edən polkovnik dövlətimizin dinamik suretdə inkişaf edən ölkələr sırasına çıxmışında gənclərin rolunu qeyd etdi.

İkinci Dünya müharibəsinin iştirakçısı Fatma Səttarova, Milli Məclisin deputati Adil Əliyev, YAP Gənclər Birliyinin sədri Seymur Orucov, veteranlar və gənclər təşkilatlarının nümayəndələri çıxış edərək gənclərin ölkə həyatındaki rolundan, Azərbaycan gənclə-

o cümledən Azərbaycan gəncliyine xüsusi diqqət yetirib.

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı general-leytenant Rövşən Əkbərovun şəxsi heyətə Gənclər günü ilə bağlı təbrik oxundu.

Təbrikdə Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin bu fikirləri də yer alıb: "Orduda xidmət edən gənclər bizim dəyərli vətəndaşlarımızdır. Onlar Vətəni qoruyurlar, düşmənələr üzbezər mövqelərde dayanırlar. Azərbaycanın müstəqilliyini qoruyur və möhkəmləndirirlər".

Polkovnik-leytenant Mehman Kərimov çıxış edərək

yət, idman və s. sahələrə ölkəmizi layiqince təmsil edirlər."

O, öten ilin aprelində cəbhədə gedən döyüslərdən söz açaraq bildirdi ki, Azərbaycan əsgəri qısa bir müddətə düşmənə sarsıcı zərbələr vurdu, qəhrəmanlıq tarixi yazdı və minlərlə hektar ərazilərimiz ermənilərdən azad edildi.

Rəsmi hissədən sonra Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin Mahnı və Rəqs Ansamblının çıxışları oldu. Ansamblın solistləri əsgər anası Leyla Qəhrəmanova "İgidlər", Elçin Məmmədov "Bu eşqin adı Vətən", Güney Qasımov "Azərbaycan", Səbinə Qası-

yanı, idman və s. sahələrə ölkəmizi layiqince təmsil edirlər." O, öten ilin aprelində cəbhədə gedən döyüslərdən söz açaraq bildirdi ki, Azərbaycan əsgəri qısa bir müddətə düşmənə sarsıcı zərbələr vurdu, qəhrəmanlıq tarixi yazdı və minlərlə hektar ərazilərimiz ermənilərdən azad edildi.

Həmçinin qeyd olundu ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Azerbaycan

önəmlı olub. Gənclik gələcəyin özü, böyük güc, böyük arzular, böyük ümidi və sağlam düşüncə deməkdir."

Tədbir Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin Mahnı və Rəqs Ansamblının maraqlı konsert proqramı ilə başa çatdı.

rinin vətənpərvərliyindən, rəşadət və mərdliyindən söhbət edilərlər.

Veteranlar adından Azərbaycan gənclərinə müraciət ünvanlandı.

"Azərbaycan Ordusu"

Mən tələbəyəm. Arzuladığım ixtisas üzrə təhsil alıram. Oxuduqlarından öyrənmisəm ki, istənilən dövrdə dövlətin, dövlətçiliyin qorunmasına gənclər böyük şücaətlər göstərib. Bu faktın nə qədər real olduğunu əmin olmaq üçün təkcə Şah İsmayıllı Xətənəli xatırlamaq kifayətdir. Büyük Səfəvi hökmdarı yeniyetməliyində dünyani heyrətə salmışdır. Onun haqqında yazıblar ki, 14 ilə 14 dövləti fəth etdi. Digər tarixi şəxsiyyətlərimiz də böyük əməlləri ilə şöhrət qazanıb...

Ermənistanın Azərbaycan-dan torpaq iddiası elan edilməmiş mühəribəyə səbəb oldu. Dağlıq Qarabağda, Ermə-

Redaksiyamızın poçtundan

Ən böyük töhfə

nistanla sərhəd rayonlarında mühəribə başladı. Düşmənə döyüşənlərimiz arasında gənclər daha çox idi. Yeni, gənclər el-obasını, bu anlamda Vətəni müdafiə edirdi. Neçəsi şəhid ol-du, neçəsi ağır yaralandı, neçəsi sağlamlığını itirdi. Yaşı 50-ni aşan o vaxtkı gənclərlə də, indi ordu sıralarında xidmət edən əsgərlərimizlə də fəxr edirik... Qəhrəmanlar həmişə xalqın

qürüru olub. Qəhrəmanın amali xalqın amalıdır. Vəzir Orucov, Yusif Mirzəyev, Mübariz İbrahimov, Samid İmanov və başqaları da Vətəni üçün şəhid oldular. Onlar da gənc idilər. Onların qəhrəmanlığı bir həqiqətin təsdiqididə: azərbaycanlı gənc Vətənini sevir, Vətənini qoruyur. Bu təsdiq biz gənclər üçün örnəkdir. Azərbaycan əsgəri adını

qəhrəmanlığın sinonimi bilirik. Və haqqılıq. Aprel döyüsləri də təsdiqlədi ki, Azərbaycan əsgəri torpaqlarını işğaldan azad etməyə qadirdir. Belə əsgərlərlə, əlbəttə, qururlaşmalıdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycanda mübariz gənc nəsil yetişir" sözləri düşüncələrimizi daha da mətinləşdirib. Ulu Öndərimizin

dədiyi "Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!" - kəlamlı həyat fəlsəfəmizin mahiyətidir. Gənclər Gününə bu qədər önem verən dövlətimizin başçısı gənclərlə fəxr edir. Bu, gənclərimizə dövlət qayığının təzahürüdür. Biz gənclər Vətəni sevirik; himnimizdə deyildiyi kimi, Vətəne görə biz də "can verməyə hazırlıq".

Gələn il bayramlarını işğaldan azad edəcəyimiz torpaqlarda keçirəcəyimizə varlığımıla inanıram. Azərbaycan əsgərinin qələbəsi Gənclər Gününə də ən böyük töhfə olacaq!..

Şəbnəm BEHBUDZADƏ

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyəti ilə ictimai-siyasi hazırlıq sistemində keçirilən dərs

Suallar:

1. Qədim Azərbaycanda dövlətçilik ənənələri.
2. Orta əsrlər Azərbayan dövlətləri haqqında.
3. XIX əsrde Azərbaycanın Rusiya tərəfindən işgali ərefəsində Azərbaycan dövlətçiliyi.
4. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi dönməzdür, əbədidir.

Qədim Azərbaycanda dövlətçilik ənənələri

Azərbaycan ərazisində məlum olan ilk dövlət qurumu Arattadır. Aratta ölkəsi Cənubi Azərbaycanda e.e. III minilliyyin birinci yarısında meydana gəlmiş ilk dövlət qurumu idi. Onun ərazisi Urmia gölünün cənub və cənub-şərq sahilini əhatə edirdi.

E.e. I minilliyyin əvvəllərində Cənubi Azərbaycan ərazisində Urmia gölü hövzəsində mərkəzləşmiş dövlətin yaranması üçün şərait yaranır və yeni dövlət Manna adlanır. E.e. VI əsrin əvvəllərində qədim Azərbaycanın Manna dövləti süqutu uğradı.

Bundan sonra Araz çayından şimalda və cənubda yerləşən Azərbaycan torpaqları müstəqil hakimiyyət idarəsini saxlamaqla İran Əhəmənilər sülaləsindən asılı olmuşdur.

Makedoniyalı lsgəndər dövründə Urmia gölü hövzəsində müstəqil padşahlıq Adərbayqan (Atropatena) dövləti idi. Tarixi mənbələrdə Adərbayqan ilə əlaqədar hadisələr e.e. III əsrin sonuna aid qaynaqlarda yad edilir.

Azərbaycanın Araz çayından şimalda yerləşən torpaqları Albaniya adlanırdı. Albaniya şimalda indiki Dağıstan, qərbədə Gürcüstan, cənub və cənub-qərbədə Adərbayqan ilə həmsərhəd idi. Albaniyanın paytaxtı əvvəl Qəbələ, sonra isə Bərdə olmuşdur. Albaniya dövləti VII əsrin sonlarına, Azərbaycan əreblər tərəfindən işğal edilən qədər öz müstəqilliyini qoruyub saxlaya bilmişdir.

Orta əsrlər Azərbaycan dövlətləri haqqında

Sirvanşahlar.

Bu dövlətin yaradıcısı Heysem ibn Xalid olmuşdur. O, Sirvanın birinci rəsmi məliki Yəzid ibn Məzyədin nəvelərindən olduğu üçün sülalə Məzyədilər adlanırdı. Məzyədilər hakimiyyətinin ilk dövründə Sirvanşahların sərhədləri cənubda Kür çayı, şimalda Dərbənd və Samur çayı, qərbədə Göyçay və Şəki, şərqdə Xəzər dənizi ilə əhatə edildi. Müxtəlif dövrlərdə Şəki, Beyləqan və Bərdə Sirvanşahlar dövlətinin tabeliyinə keçmişdi. Dövlətin paytaxtı Şamaxı şəhəri idi.

Köçəri tayfaların hücumları, qonşu feodal dövlətləri ilə müharibələr, sülalə üzvləri arasında hakimiyyət üstündə mübarizənin güclənməsi, əhalinin feodal zülmənə qarşı iğtişaşlarının artması nəticəsində XI əsrin 70-80-ci illərində Məzyədilər sülaləsi süqutu uğradı.

Mövzu: Azərbaycan dövlətçiliyinin yaranma tarixi və inkişaf mərhələləri.

İctimai-siyasi hazırlıq qrupunun rəhbərinə bu dərsə hazırlaşarkən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, Silahlı Qüvvələrin nizamnamələrindən istifadə etmək və mövzunu bölmənin gündəlik həyatı ilə bağlamaq tövsiyə olunur.

Sacilər dövləti.

IX əsrə xilafətə qarşı mübarizə şəraitində Azərbaycanda meydana gələn feodal dövlətlərindən biri de paytaxtı Ərdəbil şəhəri olmaqla Sacilər dövləti (889-942) idi. Yeni sülalənin banisi xilafət ordularında döyüslərdə dəfələrə sınaqdan çıxmış adlı-samlı türk sərkərdəsi Əbu Sac Divdad idi. Sacilər sülaləsinin hakimləri içerisinde en nüfuzlusu olan Yusufin dövründə Sacilər dövləti istiqlaliyyət qazandı. Azərbaycan torpaqları mərkəzləşdirildi. Yusufin ölümündən sonra hakimiyyət əldən-əle keçdi. 942-ci ildə Sacilər sülaləsinin Salarilər əvəz etdilər.

Salarilər dövləti.

Dövlətin yaradıcısı Mərzuban ibn Məhəmməd Gilan vilayətindəki Salarilər tayfasına mənsub olduğundan dövlət Salarilər adlanırdı. Salarilər dövlətinin (942-981) de paytaxtı Ərdəbil şəhəri idi.

Şəddadilər dövləti.

X əsrin II yarısında Azərbaycanda meydana gəlmiş müstəqil feodal dövlətlərden biri de paytaxtı Gəncə olan Şəddadilər dövləti idi. Onun ərazisi əsasən Kür və Araz çayları arasındaki torpaqları əhatə edirdi. Şəddadilər dövləti şimal tərəfdən Şəki və Kaxetiya çarlığı, cənubdan Rəvvadilər dövləti ilə əhəmsərhəd idi.

Rəvvadilər dövləti.

981-ci ildə Əhər (Qaradağ) hakimi Əbü'lheyca Rəvvadi Salarilər dövlətinin hakimi İbrahimə tabe olmaqdan boyun qaçırdı, onunla mübarizə aparaq qalib geldi və hakimiyyəti ələ aldı. Beləliklə, Rəvvadilər dövləti rəsmən yarandı. Salarilər dövlətinin əlində olan Azərbaycan torpaqları Rəvvadilərin hakimiyyəti altına keçdi. Dövlətin paytaxtı Ərdəbildən Azərbaycanın qədim şəhəri Təbrizə köçürüldü.

Səlcuq sultani Alp Arslan (1063-1072) Azərbaycana gələrək 1065-ci ildə Təbrizə səlcuq əmiri təyin etdi. Bununla da Rəvvadilər dövləti öz müstəqilliyini itirərək, səlcuqların hakimiyyəti altına keçdi.

XI əsrin ortalarında Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Şirvanşahlar, Şəddadilər və Rəvvadilər dövləti arasında sabit siyasi və iqtisadi əlaqələr zəif idi. Əksinə, onlar bir-biri ilə çəkışıldılardı.

Bele bir şəraitdə Orta və Yaxın Şərqi Səlcuqlular imperiyası yarandı. Orta Asiya, İran, İraq, Suriya, Misir, Kiçik Asiya, Ön Qafqaz xalqları ilə birlikdə Azərbaycan da Səlcuqluların hakimiyyəti altına keçdi. Səlcuqlular dövlətinin banisi oğuz tayfasına mənsub Səlcuq adlı cəs

və cəngaver şəxs idi. Səlcuq bir əsrən artıq ömür sürmüş, islam dinini qəbul etdiyindən sonra bu dinin bütün türklər arasında yayılması uğrunda mübarizə aparmışdır.

119 il fəaliyyət göstərmiş səlcuqlular dövləti türkidlər xalqların hərbi-siyasi, sosial-iqtisadi və mənəvi inkişafına güclü təsir göstərmişdir.

Eldəgizlər dövləti.

XII əsrin 20-30-cu illərində Səlcuq sultanları arasında hakimiyyət uğrunda mübarizə nəticəsində mərkəzi hakimiyyət zəiflədi. XII əsrin 30-cu illərində Azərbaycan Atabəylər dövləti yarandı. Bu dövlətin yaradıcısı zəmanesinin ağılli diplomati və uzaqgörən dövlət xadımı Şəmsəddin Eldəgiz Eldəgizlər sülaləsinin (1136-1225) banisi idi.

XIII əsrin əvvəllərində Mərkəzi Asiyada güclü hərbi qüdrətə malik Mongol dövlətinin Azərbaycana işgalçı yürüşləri ərefəsində Azərbaycan əraziində Atabəylər, Şirvanşahlar, Marağada isə Rəvvadilər nəslindən olan Ağsunqurilər sülaləsi (1108-1227) hakimiyyət sürdü. XII əsrin sonunda Eldəgizlər sülaləsi daxilində gedən mübarizə dövlətin əsaslanı sarsıldı.

1256-ci ildə monqol şahzadəsi Hülakü xan Azərbaycanı, 1258-ci ildə isə Bağdadı işgal edərək yeni zəbt edilmiş əraziyələr hesabına mərkəzi Azərbaycan olmaqla Hülakülər dövləti yaratdı. Mongolların hakimiyyəti dövründə Şirvanşahlar dövləti Hülakü dövlətinə tabe idi.

Yaxın və Orta Şərqi hərbi-siyasi tarixinde Qaraqoyunu və Ağqoyunu tayfları Azərbaycan xalqının təşəkkülündə mühüm rol oynamışdır. Bu tayflar əsasən qoyunçuluqla məşğul olurdular. Qaraqoyunu tayfa ittifaqının bayrağında qara qoçun, Ağqoyunu tayfa ittifaqının bayrağında isə ağ qoçun təsviri vardı. Buna görə də həmin tayfların biri Qarayqoyunlular, digeri isə Ağqoyunlular adlanırdı.

XIV əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın qərbində yaranan Qaraqoyunu dövləti öz daxili quruluşuna görə möhkəm deyildi.

Ağqoyunlular dövləti.

Uzun Həsənin hakimiyyəti dövründə (1453-1478) möhkəmlənmiş və müstəqil siyaset yeritmişdir. Ağqoyunu dövləti özünün en qüdrətli çağlarında Kürdən cənubda olan Azərbaycan vilayətləri, Ərməniyyə, Diyarbəkir, Şərqi Gürcüstan, Ərəb İraqı, Mazandaran və Xorasan əsasna olmaqla İranın şəhərlərini əhatə edirdi.

Səfəvilər dövləti.

Azərbaycan dövlətçiliyi tarixində Səfəvilər dövlətinin özünməxsus yeri vardır. Səfəvilər dövlətinin banisi Şah İsmayıllı (1501-1524) olmuşdur. Səfəvilər dövlətinin paytaxtı Təbriz şəhəri idi. XVII əsrde Şərqi Gürcüstan əsasna olmaqla Azərbaycan inzibati idarə sistemi Səfəvi imperiyasının bütünlüq-qərb hissəsini ehət edirdi: əhalinin dördə üç hissəsi, yəni əsasən azərbaycanlılardan ibarət olan indiki Ermenistan - Çuxursəd bəylər-bəyliliyi də Azərbaycana daxil idi. Azərbaycanda dörd bəylər-bəylilik var idi: Təbriz, Çuxursəd, Qarabağ və Şirvan.

XIX əsrde Azərbaycanın Rusiya tərəfindən işgali ərafəsində Azərbaycan dövlətçiliyi

XVIII əsrin ikinci yarısında mərkəzi hakimiyyətin zəifləməsindən istifadə edən feodal dövlətləri - xanlıqlar meydana gəldi.

Şəki xanlığı. 1744-cü ildə Hacı Çeləbi Qurban oğlu tərəfindən yaradılmışdır.

Qarabağ xanlığı. 1748-ci ildə Pənahəli xan tərəfindən əsası qoyulmuşdur.

Quba xanlığı.

1772-ci ildə yaranmışdır.

Şamaxı xanlığı.

1783-ci ildə yaranmışdır.

Naxçıvan xanlığı.

1804-1813-cü illərdə I Rusiya-İran və 1826-1828-ci illərdə II Rusiya-İran müharibəsi nəticəsində Azərbaycanın şimal hissəsi rus qoşunları tərəfindən işğal edildi. 10 fevral 1828-ci il Türkmençay müqaviləsinə əsasən, Azərbaycanın Araz çayından şimal hissəsi Rusiya imperiyasının əraziyinə qatıldı.

Çar Rusiyası yeni torpaqlar zəbt etməyə, tutduğu yerləri Rusiya sənayesi üçün xam-mal mənbələrinə, satış bazarlarına çevirməyə can atdı.

1804-1813-cü illərdə I Rusiya-İran və 1826-1828-ci illərdə II Rusiya-İran müharibəsi nəticəsində Azərbaycanın şimal hissəsi rus qoşunları tərəfindən işğal edildi. 10 fevral 1828-ci il Türkmençay müqaviləsinə əsasən, Azərbaycanın Araz çayından şimal hissəsi Rusiya imperiyasının əraziyinə qatıldı.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi dönməzdür, əbədidir

1918-ci il mayın 28-də öz müstəqilliyini elan edən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti cəmi 23 ay yaşadı və bolşeviklərin Azərbaycana hücumu nəticəsində 1920-ci ilin aprelində süqut etdi.

Lakin Azərbaycan xalqının öz dövlətini qurmaq, müstəqil olmaq uğrunda mübarizə eşqini söndürmək mümkün olmadı. 1991-ci ildə xalqımız öz sarsılmaz iradəsi və inadkarlığı sayəsində müstəqilliyinə nail oldu. 1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan Respublikası Ali Soveti "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpası haqqında" Konstitusiya Aktını qəbul etdi. Azərbaycan yenidən müstəqil oldu.

Hər bir Azərbaycan vətəndaşı Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixini bilməli və onunla fərxi etməlidir.

Müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin banisi, böyük tariximizə daim yüksək qayğı ilə ya-naşmış görkəmli dövlət rəhbəri, ümummilli lider Heydər Əliyev cənabları tariximizi öyrənməyi tövsiyə edərək demişdir: "Bizim xalqımızın böyük, möhtəşəm tarixi var. Biz öz tariximizlə fəxr edə bilərik. Bizim xalqımızın böyük dövlətçilik tarixi olubdur. Ən qədim dövrlərdən Azərbaycan torpağında əzəmetli dövlətlər olmuşdur. Orta əsrlərdə Azərbaycan dövlətçiliyi tariximizə gözəl nümunələr vermişdir. Şirvanşahlar dövləti, Atabəylər dövləti, Ağqoyunlular dövləti, Səfəvilər dövləti - bunlar Azərbaycan xalqının dövlətçiliyinin tarixidir. Ondan sonra Azərbaycanda olan xanlıqlar da dövlətçilik xarakteri daşımışdır. Və nəhayət, XX əsrin əvvəllərində, 1918-ci ildə ilk Azərbaycan Demokratik Respublikası yaranmışdır. Ondan sonrakı dövr - 1920-ci ildən 1991-ci ilə qədər olan dövr Azərbaycanın heyatında xüsusi bir dövr olmuşdur. Azərbaycan müstəqil dövlət olmamışdır, ancaq Azərbaycan xalqı böyük bir inkişaf keçmişdir.

Nəhayət, 1991-ci ilin sonunda Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini əldə etmişdir".

**Müdafiə Nazirliyi
Mənvi-Psixoloji
Hazırlıq və İctimaiyyətlə
Əlaqələr idarəsi**

Layiqli xidmət nümunəsi

...Əməliyyat gedir. Cərrah nələr düşünür? - əsgərin həyatını xilas etməli, döyüçü öz sırasına qayıtmalı, işgala son qoyulmalıdır. Haradasa uzaqlarda, təmas xəttində yenə atışmalar baş verir. Çoxdan həsrətin də olduğumuz qəlebə tezleşmişdi. Gölle dərinliyə işləyib. Anlar ötüşür...

Əməliyyatı da uğurla başa vurur...

Yaxınlıqdakı stulda oturur. Alnının tərini silir. Yuxusuzluq öz hökmünü göstərir. Sərin bir yaz günüdür. Dan yeri sökülb, günəşin şüaları Kürün sakit axımına ayrı bir aheng qatıb.

Gözlərindəki işiq əzəli və əbədi bir sevginin, Vətən sevgisinin nuru du. Bu sevgiyə köklənib, bu sevgiyə tapınıb, dünyanın dəlaşiq yollarından ayrıb öz yolunu Elgün həkim.

Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalının torakoabdominal cərrahiyə bölməsinin ordinatoru, tibb xidməti kapitanı Elgün Səmedovun nurlu siması, həyat eşi ilə döyünen qəlbi, baxışlarından oxunan xeyirxahlıq, qayğıkeşlik hamida xoş əhval-ruhiyyə yaradır.

1983-cü ilde Bakı şəhərində anadan olub. Yaxın qohumlarının əksəriyyətinin tibb sahəsində çalışması elə usaq yaşlarında Elgünə bu sahəyə böyük maraq oyatmışdır. Dayısı İbrahim Cəfərov Salyan rayonunun tanınmış cərrahlarındandır. Dayısına yaxınlaşmış minnətdarlıq edənlerin, sağlamlığına görə ona borclu olduğunu bildirənlərin gözlərində sözlərə ifadə olunmayan sevginin dəfələrə şahidi olub. Bu da Elgünün sənət seçimine təsirsiz ötüşməyi.

Ergün orta məktəbi bitirib Azərbaycan Tibb Universitetinə daxil olur. Yaşadığı həyatda özünü Vətənin bir parçası bilənlər ona layiq olmağa çalışırlar. Uşaqlıq illərindən müharibə ovqatında olan bu gəncin qəlbinin dərinliklərindəki izaholunmaz hissələr hərbi tibb fakültəsində təhsil almasına səbəb olub. 2006-ci ildə təhsilini başa vurduqdan sonra tibb xidməti leytenantı olaraq cəbhə bölgəsindəki hərbi hissələrdən birində xidmətə başlayır. 2008-2009-cu

illər cərrahiyə üzrə internatura keçidkən sonra bir müddət xidmətini Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin tibb məntəqəsində davam etdirir. 2011-2015-ci illerdə Gülnəs Hərbi Tibb Akademiyasında ümumi və onkoloji cərrahiyə üzrə təkmilləşmə kusru keçir. 2015-ci ildən isə Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalının torakoabdominal bölməsinin ordinatoru.

Aprel döyüslərindən söz düşəndə Elgün həkinin cöhrəsində xoş bir təbəssüm yarandı. "Onda itkilerimiz də oldu. Amma döyüş mövqelərində hadisərin şahidi olaraq tam məsuliyyətimlə deyirəm: tibb ocaqlarına çatdırılan bir yaralımız belə həyatını itirmədi. Ali Baş Komandanın her bir əmrinə bu gün də, sabah da hazırlıq".

Aprel döyüslərindən ön xəttə ezam olunan təcrübəli cərrah "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalla təltif olunub. Həmin günlərdə keçirdiyi hissələri, təəssüratları bölüşən həkim deyir ki, bu qururu nə xidməti dövründə, nə də Gülnəs 12 saat çəkən əməliyyatdan sonra yaşamamışdı. O əməliyyatdan sonra Gülnəs Hərbi Tibb Akademiyasının komandanlığı ona təşəkkür etmişdir. Aprel döyüslərində yaşanan hissələri sözə ifadə etmək mümkünüsüzdür.

Həkim ölkə daxilində və xaricində

keçirilən bir çox konfranslarda iştirakından söz açaraq qeyd etdi ki, 2014-cü ildə Budapeştə, 2015-ci ildə Afinada və Türkiyədə dəfələrlə bu və ya digər mövzularda məruzələrlə çıxış edib. Tibbi araşdırımlar da aparır. Həkimlik daim öyrənməyi, təkmilləşməyi, müasir üsullar axtarışını tələb etdiyindən bu tədbirlər onların peşə hazırlığında mühüm rol oynayır.

On böyük xoşbəxtliyi xəstələrini yenidən həyata qaytarmasında görür Elgün həkim. "Son ümidiñi itirmək üzrə olan xəstənin göz yaşlarını qərq olmuş yaşam sevincini, minnətdarlıq dolu baxışlarını heç nə ilə əvəz etmək mümkün deyil," - təcrübəli cərrah belə deyir.

Səmimiyyi, mehribanlıq insanlara sevgisinin təzahürüdü. Millətin, Vətənni sevən tibb xidməti kapitanı ümmək milli liderimiz Heydər Əliyevin "Mən dünyada müellim adından yüksək, şərəflə bir ad tanımırıam" kəlamını xatırladaraq həyatda qazandığı bütün uğurlarına, əldə etdiyi nailiyyətlərə görə müəllimlərinə minnətdar olduğunu deyir.

Qazanılmış nailiyyətlərə kifayət-lənməmək, daim irəliyə getmək xüsusiyyətləri Elgün həkimini bu gün də xarici ölkələrdəki həmkarları ilə six əməkdaşlıq əlaqələri saxlamağa sövq edir. O, həmçinin Beynəlxalq Avropa Cərrahlarının Onkoloji Dərnəyinin və Avropa Kolo-Proktoloji Dərnəyinin üzvüdür.

Xəstələrinə bəsəldiyi səmimiyyət və mehribanlıq, alicənablıq və xeyirxahlıq, məsuliyyət və cavabdehlik də onun xarakterini səciyyələndirən xüsusiyyətlərdir.

Vətənpərvərlik və beşərilik insanın daxilindəki duyğularıdır. Və milli mənlik şüru ilə birbaşa əlaqədarlıq. Elgün həkinin timsalında özünü ölkəsinin əsl vətəndaşı hesab edən hər bir şəxs əməli fəaliyyətini də məhz xalqına və Vətəninə layıqli xidmətində hiss etməlidir.

Leytenant
Güney TAGİYEVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Rusiya Prezidenti 16 generalı vəzifəsindən azad edib

Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin fərmanı ilə bu ölkənin Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN), Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) və Təhqiqat Komitəsinin 16 generalı vəzifədən azad edilib. Hələlik kadrları dəyişikliklərinin səbəbi ilə bağlı heç bir məlumat verilməyib.

Vəzifəsindən azad edilənlər arasında Rusiyanın FHN-nin Şimali Qafqaz regional mərkəzinin rəisi Nikolay Lityuk, Ural regional mərkəzinin rəisi Sergey Miroşniçenko, Privoljye regional mərkəzinin rəisi Igor Panşin və Uzaq Şərqi regional mərkəzinin rəisi Aleksandr Solovyov da var.

Eyni zamanda, Prezidentin fərmanı ilə Vladlen Aksyonov və Pavel Barışev fövqəladə hallar nazirinin müavini təyin ediliblər.

Ruminiyada iqtisadçılar zamanı xəsarət alan və saxlanılanlar var

Ruminiyanın paytaxtı Buxarestdə hökumət əleyhinə keçirilən nümayiş polislə qarşılurma ilə nəticələnib.

Kütləvi iqtisadçılar zamanı 4 nəfər yaralanıb.

Xəsarət alanlardan ikisi etirazçı, ikisi isə polis əməkdaşıdır. Bir neçə nəfər polis tərəfindən saxlanılıb. Yüz minden çox insanın qatıldığı etiraz aksiyasına səbəb hökumətin ci-nayet meccələsində etdiyi dəyişikliklər və amnistiya haqqında qərarı olub.

ABŞ-in yeni dövlət katibinin adı açıqlanıb

ABŞ Senatı Reks Tillersonun dövlət katibi postuna namizədiyi təsdiqləyib.

R.Tillerson ABŞ-in sayca 69-cu dövlət katibi olub.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl R.Tillerson "ExxonMobil" şirkətinə rəhbərlik edib.

Meksikada silahlılar 6 nəfəri öldürüb'lər

Meksikanın Qerrero ştatında yerləşən Moçitlan və Laquniyas şəhərləri arasında yolda 6 nəfərin meyiti tapılıb.

Meyitlərin üzərində güləyaları aşkarlanıb. Polis faktla bağlı araşdırılara başlayıb.

"Fərat qalxanı" əməliyyatının 163-cü gündündə 51 İŞİD yaraqlısı öldürülüb

Türkiyə Silahlı Qüvvələri və Suriya müxalifeti "Fərat qalxanı" əməliyyatı çərçivəsində ötən sutka ərzində 51 İŞİD yaraqlısını öldürüb. Bu barədə Türkiye Silahlı Qüvvələrinin baş qərargahından bildirilər.

Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələri Əl-Bab, Tadif, Kabbasin və Bzagah bölgələrində İŞİD-ə məxsus 85 hədəfə zərbə endirib. Yerüstü atəş vasitələri isə qruplaşmanın 244 hədəfini vurub. Neticədə yaraqlıların sığınacaq kimi istifadə etdiyi 83 bina, 10 minalanmış avtomobil, 2 silah anbarı və 2 top məhv edilib. Hava zərbələri və toqquşmalarda İŞİD qruplaşmasının 51 yaraqlısı öldürülüb.

Xatırladaq ki, 2016-ci il avqustun 24-də başlayan "Fərat qalxanı" əməliyyatı Suriyanın şimalındakı əraziləri İŞİD qruplaşmasından təmizləmək məqsədi daşıyır. Son iki ayda əməliyyatlar Əl-Bab şəhəri və ətrafında cəmlənib.

AZERTAC-in materialları əsasında

Gənc zabitlərimiz

İdeoloji cəbhədə də üstünlük bizimdir

Azərbaycanda böyüməkdə olan nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi başlıca prioritet hesab edilir. Bu məqsədlə təhsil müəssisələrinin bütün pillələrində gənc nəslə vətənpərvərlik ruhu asila-nur, onlarda Vətənə, dövlətə məhəbbət hissi tarbiyə olunur. Sübha-sız, bu sahədə hərbi təhsilin də xüsusi rolu var. Müstəqil dövlətin attributlarından olan Silahlı Qüvvələrin formallaşmasında hərbi təhsil sisteminin müstəsnə əhəmiyyətini qeyd etmək lazımdır. Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi bu yönələ fəaliyyət göstərən təhsil ocaqlarından biri olaraq savadlı, bacarıqlı hərbi kadrların hazırlanmasında əsas baza rolunu oynayır.

Təqim komandiri leytenant Qadir Musayev əvvəlcə Cəmşid Naxçıvan-ski adına Hərbi Liseyi bitirib, sonra isə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinde motoatıcı ixtisasına yiyələndiyi zaman ferqliyi gərə onu 2016-cı ildə təhsil aldığı tədris ocağında saxlayıblar. Təcüməciliyə ixtisası üzrə çalışıyan peşəkar hərbçiye gərə, kursantların əsas vəzifələrindən biri de xarici dilleri, habelə düşmənin dilini dərindən öyrən-

məkdir. "Yeni ixtisas olmasına baxmayaraq, bizdə erməni dili tam tədris olunur. Əsas odur ki, bu gün kursantlar xüsusi tədris programı ilə bu dili öyrənirler. Dili tədris edənlər isə kifayət qədər hazırlıqlı mütəxəssislərdir. Qısa müddət keçməsinə baxmayaraq, kursantlarımız erməni dilində yazmağı və oxumağı bilirlər. Eyni zamanda erməni dilinin mənimsənilməsi işgalçılardan geniş və hərtərəfli öyrənilməsinə imkan verir." Çokları ki-

nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi başlıca prioritet hesab edilir. Bu məqsədlə təhsil müəssisələrinin bütün pillələrində gənc nəslə vətənpərvərlik ruhu asila-nur, onlarda Vətənə, dövlətə məhəbbət hissi tarbiyə olunur. Sübha-sız, bu sahədə hərbi təhsilin də xüsusi rolu var. Müstəqil dövlətin attributlarından olan Silahlı Qüvvələrin formallaşmasında hərbi təhsil sisteminin müstəsnə əhəmiyyətini qeyd etmək lazımdır. Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi bu yönələ fəaliyyət göstərən təhsil ocaqlarından biri olaraq savadlı, bacarıqlı hərbi kadrların hazırlanmasında əsas baza rolunu oynayır.

Təqim komandiri leytenant Qadir Musayev əvvəlcə Cəmşid Naxçıvan-ski adına Hərbi Liseyi bitirib, sonra isə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinde motoatıcı ixtisasına yiyələndiyi zaman ferqliyi gərə onu 2016-cı ildə təhsil aldığı tədris ocağında saxlayıblar. Təcüməciliyə ixtisası üzrə çalışıyan peşəkar hərbçiye gərə, kursantların əsas vəzifələrindən biri de xarici dilleri, habelə düşmənin dilini dərindən öyrən-

Kapitan
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"

Hərbi təhsil

Sabahın vətənpərvər zabitləri

C.Naxçıvanski adına
Hərbi Liseydə birinci
yarımiliyyin imtahanla-
rı başa çatdıqdan son-
ra əlaçılı kursantlarla
görüşüb söhbət etdim.

İlk həmsöhbətim kursant Rəsul Əlili oldu. Rəsul Bileşuvər rayonunun Çaylı kəndində anadan olub. Orduya, hərbi xidmətə olan həvəs onu C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseye gətirib. O, qəbul imtahanında 465 bal topayıb.

"Məqsədim gələcəyin bilikli, bacarıqlı zabiti olmaqdır. Buna görə də dərs və məşğələrdə fəal iştir-

rak edərək biliklərə dərin-dən yiyələnirəm", - dedi kursant Rəsul Əlili. Öyrəndim ki, atası Emin Əliyev Qarabağ uğrunda gedən döyüslərde iştirak edib. Ağdam, Ağdərə və Tərtər uğrunda vuruşub, torpaqlarımızın müdafiəsində da-

yanı. İkinci kursda keçirilən imtahanlarda en yaxşı nəticə göstərən kursantlardan biri də Elçin Əsgərov olub. Yardımlı rayonunun Şixlər kəndində dünyaya göz açan Elçin kiçik yaşlarından hərbçi peşəsinə böyük maraq göstərib. Ömrünü bu müqəddəs peşəyə bağlamaq məqsədi ilə sənədlərini C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə verib. Qəbul imtahanlarından 613 bal toplayaraq təhsil ocağına daxil olub. "Arzuma, istəyimə çatdıqığma görə sevinc içindəyəm. Bir il ötüb arxada qaldı. İndi ikinci kursda oxuyuram. İmtahanlarda en yaxşı nəticə göstərənlərdən biri olmağımımdan qürur duyuram. Qazandığım uğurlar məni arxayınlaşdırır. Tətildən qayıtdıqdan sonra daha da həvəsle oxuya-

cağam. Düşünürəm ki, gələcəyin zabiti daha savadlı, daha hazırlıqlı olmalıdır".

- Mənim doğum şəhədetnaməmə Füzuli rayonunun İşıqlı kəndində anadan olduğum yazılıb, - deyə kursant Vüsal Allahverdiyev də söhbətimize qoşuldu. - 1993-cü ildə erməni işgalçılari valideynlərimi də doğma ocaqlarından didərgin salıblar. Uşaqlığımdan yaddaşımnda yalnız ağrılı-əzablı günlər qalıb. Ötən illər ərzində bir neçə yaşayış yeri dəyişmişik. Bütin bu əzabların bəiskarları erməni işgalçılardır. Ona görə də erməni qəsbkarla-

rına nifrətim böyükdür. Biz düşməni məglub edib torpaqlarımızı işgalçılardan azad edəcəyik. Buna görə də dərslerimi böyük həvəsle oxuyuram. Burada təhsil almaq üçün yaxşı şərait var. Müəllimlərimiz də çox tələbkardırlar. İmtahanlarda yüksək nəticə göstərdiyimə görə valideynlərimin, doğmalarının yanına başıluca qayıdır.

Kursantlarla söhbətdən əmin oldum ki, gələcəyimizin zabitləri bilikli və bacarıqlı olacaqlar.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
C.Naxçıvanski adına
Hərbi Lisey

Hər il fevralın 2-si bizim günüümüzdü, yəni gənclərin günüdü. Bu günüümüzün təsis olunmasında, en başlıcası gənclərin təşkilətlərinə ulu öndərimiz Heydər Əliyevin müstənsətə idmətləri olub.

Dahi rəhbər ölkəmizdə siyasi hakimiyətinin bütün dövrlərində gəncləre güvənib, onlara cəmiyyətin bütün sahələrində qol-qanad verib. Onun siyasi irlərini öyrəndikcə Azərbaycan gəncliyinə necə böyük diqqət və qayğı göstərdiyinin şahidi olur.

Gəncləri cəmiyyətin aparıcı güvvəsi hesab edən Ulu Ondər yaxşı bilirdi ki, sabaha gedən yol gənclikdən keçir, yəni

gənclərə güvənmədən heç bir sahədə uğur qazanmaq olmaz. Dövlət rəhbərliyinin etimadından ruhlanan Azərbaycan gəncləri tarixin bütün dövrlərində hünər və qəhrəmanlıq nümunələri göstəriblər.

Müsəir dövrümüzde də Azərbaycan dövləti, şəx-sən Prezident İlham Əliyev gənclər üçün böyük işlər görür, onlara bütün sahələrdə yüksək etimad

göstərilir. Bu gün cəmiyyətimizdə elə bir sahə yoxdur ki, orada gənclər layiqince təmsil olunmasınlar.

Bu xalqın, bu dövlətin bir gənc vətəndaşı olaraq mən də qururluyam ki, doğma ordumuzun sıralarında şərəfli xidmet edən minlərlə, on minlərlə gənclərimiz Vətənimizi düşməndən layiqince qoruyur. Dövlət başçımızın qeyd etdiyi kimi, 2016-cı ilin ap-

rel döyüsləri Azərbaycanda gözəl bir nəslin, vətənpərvər nəslin yetişdiriyini dünyaya bəyan etdi. Doğrudan da, düşmənlə üzüze mövqeləri qoruyan gənclərimiz qəhrəman bir xalqın övladları olduqlarını məhz aprel döyüslərində bir daha sübuta yetirdilər. Mən də qururluyam ki, Azərbaycan gənciyəm.

Səkinə PƏNAHOVA,
ADPU-nun tələbəsi

Hərbi ənənələr, yeniliklər

"Drel" bombası

Porxaçevin rəhbərlik etdiyi Rusyanın "Bazalt" mühəssisəsində dünyada analoqu olmayan "Drel" aviasiya bombası kəşf ediblər. Verilən məlumatə görə, bu bomba başqalarından onun mühərrikinin olmaması və 30 kilometrik məsafədən yavaş-yavaş enməsidir. Bu o deməkdir ki, təyyarə riskli HHM zonasına düşmədən bombanı atıb qayıtdıqdan sonra bomba hədəfi özü taparaq

məhv edir. İxtiraçının söz-lərinə görə, planlı "Drel" aviabombasının naviqasiyası QLONASS peyk sistemi

mi vasitəsilə həyata keçiriləcək və bu yaxınlarda onun sınağı baş tutacaq. Bundan başqa bir sira

müəssisələr tərəfindən dünyada analogu olmayan yeniliklər həyata keçirilər. Saniyede 500 metrlik yüksək sürətə uçaq mərmi partlayışından insan bədənni qorumaq üçün unikal odeyaldan, təyyare cihazlarını və rakət komplekslərini radio-elektron mübarizə vasitələrindən qorumaq üçün ferromaqnit yarımkərıcı lifdən istifadə ediləcək. Daha sonra İl-76 nəqliyyat təyyarəsinin bazasında yeni hərbi təyyarə yaradılacaq ki, o yeni lazer silahı ilə təchiz ediləcək.

Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Məsul katib
polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

Əbülfət QASIMOV

Qəzeti hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Lisenziya № 361
Sifariş № 39
Nüsxə 4650

İdman

Buzadırmanma üzrə açıq ölkə çempionatı keçiriləcək

Gənclər və İdman Nazirliyinin dəstəyi və Azərbaycan Hava və Ekstremal İdman Növləri Federasiyasının təşkilatçılığı ilə fevralın 4-5-də Qusarda buzadırmanma üzrə açıq ölkə çempionatı keçiriləcək.

Yarışda 16 yaşdan yuxarı şəxslər iştirak edə bilərlər. Çempionat ölkəmizdə ekstremal idman növlərinə inkişaf etdirmək, gəncləri bu idman növlərinə cəlb etmək, beynəlxalq yarışlarda iştirak edəcək yiğma komandanın formalaşması məqsədi daşıyır.

Yarış çətinlik və sürət növü üzrə Beynəlxalq Dırmanma və Dağçılıq Federasiyasının qaydalarına əsasən keçiriləcək. Buzadırmanma yarışının qaydalarına əsasən, qalib şəxsi hesablamada ümumi balların cəmینə görə, komanda yarışında isə komanda üzvlərinin ümumi ballarının cəmینə əsasən müəyyən olunur. Ümumi nəticələrə əsasən müəyyən olunmuş qaliblər Azərbaycan Hava və Ekstremal İdman Növləri Federasiyası tərəfindən hədiyyələr, kubok, medallar və müvafiq diplomlarla mükafatlandırılacaqlar.

Qətər-Azərbaycan yoldaşlıq oyununun məkanı və vaxtı müəyyənləşib

Futbol üzrə Azərbaycan millisinin Qətər yığması ilə keçirəcəyi yoldaşlıq görüşünün məkanı və vaxtı müəyyənləşib.

Oyun Martin 9-da Doha şəhərindəki "Jassim Ben Hamad" stadionunda keçiriləcək. Görüş Bakı vaxtı ilə 20:00-da (yerli vaxtla 19:00) start götürürcək.

Oyun hər iki komanda üçün dünya çempionatının seçmə mərhələsinə hazırlıq xarakteri daşıyır.

Azərbaycan triatlonçusu beynəlxalq reyting cədvəlindəki mövqeyini qoruyub

Beynəlxalq Triatlon İttifaqı idmançılarının növbəti reyting cədvəlini açıqlayıb.

Azərbaycan milli komandasının üzvü Rostislav Pevtsovun reyting cədvəlindəki mövqeyi dəyişməyib. Belə ki, R.Pevtsov 3209,77 xalla 17-ci pillədədir.

Reyting cədvəline ispaniyalı Mario Molaya liderik edir. Böyük Britaniya təmsilçisi Constan Brauni ikinci, digər ispaniyalı triatlonçu Fernando Alarza isə üçüncüdür.

Azərbaycan idmançıları İtaliyada keçirilən beynəlxalq turnirdə medallar qazanıblar

İtaliyanın Lignano şəhərində cüdo idman növü üzrə ənənəvi "Alpe Adrea" beynəlxalq turnir keçirilib.

Azərbaycanın yığma komandasının da iştirak etdiyi bu turnirdə Avropanın müxtəlif ölkələrindən minden artıq cüdoçu mübarizə aparıb.

İki gün davam edən turnirin nəticələrinə əsasən, Təhsil Nazirliyinin 13 nömrəli İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Uşaq-Gənclər İdman Məktəbinin yetirmələri yüksək nəticələr qazanıblar. Hacı Musayev, Naim Hüseynov 55 və 81 kilogram çəki dərəcələrində qızıl, Tofiq Məmmədov və Samir Məmmədov 60 və 81 kilogram çəki dərəcələrində bürünc medal qazanıblar.

AZERTAC-in materialları əsasında